

TELEGRAFUL ROMÂNUL

Nr. 41. ANUL XVII.

Sabiu, in 25 Maiu (6 Iun.) 1869.

Telegraful este de două ori pe săptămână: joi și duminică. — Prenunțarea se face în Sabiu la expeditorul foiei pe afară la c. r. post, cu bani gați prin scrisori francate, adresate către expeditor. Pretul prenumerativului pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. iar pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pen-

tru provinciile din Monarchia pe un an 8 fl. era pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și țeri străine pe un an 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platesc pentru întreaga oră cu 7. cr. sirul, pentru a doua oră cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetiție cu 3 1/2 cr. v. a.

De unu tempu încôce s'au respanditu o taceră adencă preste natiunea noastră. Nici la noi in Transilvania nici dincolo in Ungaria propriu dîsa nu vedem decătă ce-va despre congresulu rom. catolicilor și Adunarea generală dela Aradu, carea e amenată din Iuniu pre Septembrie.

La noi, și de totu specialminte in fundulu regiun, stămă aprôpe de organizatiunea cea nouă; dăra nu vedem nu audim nimic'a de conferinție, de consultări asupr'a purtării românilor din aceste ținuturi, pre cându va fi sa se facă organizatiunea. Pôte ca se face ce-va, dăra e asiă de secretu încătă nu amu pututu află si noi. De aru dă Ddieu sa fia odata si asiă, pentru ca ne amu bucură, cu tôte, ca unei redacțiuni nu i se siede, că sa nu scie de intemplări de aceste. Ne-amu bucură, pentru ca de o parte amu vedă ca ni s'a implinitu dorința, de alta parte le-a succésu si ômenilor nostri odata a siede in o conferinția, a concludé si a nu face vorba si mai departe, ci pâna la timpulu aplicării a ținé lucră secretu.

Cumca s'a facutu ce-va totusi remane numai o presupunere, si pâna nu amem scire pozitivă, credința noastră, ca se va fi ținutu celu putieniu in scaunulu Sabiului, Mercuri, Sebesiului si Orestiei vre-o conferinția si din partea românilor, remane o iluziune.

Nu intelegem nici decum pregetulu acestu mare in cestuni atâtă de aprôpe de interesele vitali ale poporului. Chiar si deca mesurile instructiunei si statutului provisoriu suntu in multe privinție neindesultătoare, nu justifică passivitatea acestă absoluta observată din partea romanésca cu organizatiunea fiitória a fundulu regescu.

De-si in ôr'a 11, nu aru strică a cugetă asupr'a impregiurării acesteia, carea la nici o intempară nu remane fără de urmări. Trebuie sa cugetăm ca aci nu vinu in joc numai interese politice dera si materiale. Sa cantăm dăra a ne implini detori'a fatia cu densele si deca nu o vomu puté preste totu loculu sa o implinim dupa cum amu dorî, vomu implinio in unele locuri, si totu putem ajutâ încătă-va natiunei.

Eveneminte politice.

Dietele de dicolo de Lai'a se voru convocă numai in Septembrie a. c.

Ministeriulu ungurescu a tratatu cu partid'a deakiana despre reform'a ce are sa se introduca in afacerile ce privescu justiti'a. Resultatulu se spune ca este unu compromis intre ministeriu si partida si asiă nu va trece multu si vomu vedé punendu-se in lucrare si reformarea justitiei in Ungaria.

Fiindu ca traimu in unu tempu cându numai brosiurele au privilegiulu de a mai face ôre care sensatiune, se mai amintim despre un'a carea a aparutu in Lemberg. Esenti'a brosiurei conduce la ide'a de o restitutiune a Poloniei, unită cu Ungaria si cu Boemia sub dinasti'a Habsburg-Lothringen.

Brosiur'a acestă a facutu sânge reu in cercurile sciute in Berlinu si „N. Al. Ztg.“ recomanda Austriei sa se lase de a cochetă cu polonii.

In Berlinu are a se deschide parlamentulu vamale in dilele aceste, nu se scie inse deca va merge regele sa'lu deschida séu deca va insarcină cu cestă pre cont. Bismarck. Deca se intempla sa fia ambi bolnavi, apoi, dupa analogi'a presidiului in diet'a federale, va urmă sa deschida parlamentulu vamale alu Germaniei intregi tramisulu Bavariei bar. P ergler.

Prussia incheiasă cu Russia pre la anulu 1862 unu tratatu de cartela pentru liferarea prinsilor si

criminalilor politici. Terminulu acestui tratatu a espiratu si Prussia nu a cantatu sa-lu innoiesca. Impregiurarea acestă da-ansa la concludsiunea ca Prussia s'a instrainatu de Russia si cauta a se apropiă de Francia, cu carea din urma Russia s'aru află pre sub mână in relatiuni intime. Ce amem sa ținem de asemenea sciri ne indigita chiaru si natur'a lor.

In Italia se facu alegeri nôue.

In Spania s'a votatu constitutiunea intréga. Acum numai rege mai trebuie. Regele insa va fi greu de aflatu pentru ca constitutiunea cea nouă si natur'a spaniolilor nu e seducatoriă pentru nici unu principe.

Camer'a Romaniei e gat'a cu adres'a la cuventulu de tronu. Adres'a e o parafrasa a mesajului dupa cum o a pututu vedé cetitorii nostri in proiectu.

Diet'a Ungariei.

In sedinti'a casei deputatiloru dela 3 Iuniu s'a primitu proiectulu de adresa alu comisiunei cu majoritate de 107 voturi. Din 427 voturi au fostu pentru 252, contra 145; 30 de deputati au absentatu. Proiectele cele lalte si adeca: alu stângei centrali, alu stângei extreme si alu nationalitatiloru au ramas in minoritate. In 4 Iuniu se primî proiectulu si in desbaterea speciale.

Desfiintierea judecatoriei superiôre din Sabiu.

Dlu comite Mauritiu Conrad in calitate de presedinte a judecatoriei superiôre conchiamase in 31 Maiu st. n. membrii forului judecatorescu, la o sedintia publica si solenna si țină cu acestă ocazione următorea vorbire:

O norata judecatoriă superiôria Domnii mei!

Intai'a data e, ca ocupu acestu locu onorificu in midiloculu D-Vôstra, si totu odata ultim'a ôra ca D-Vôstra si noi toti ținem sedinti'a judecatori'a superiôre din Sabiu. Articolulu de lege 54 din a. 1868 sanctionnatu de Maj. Sea imp. si apost. regale, ce introduce in Ungaria si in Transilvania de ja unite, o procedura si o organizatiune nôna pentru forurile judecatorești, institue in Transilvania in loculu celorlora dóna judecatorii superiôre de instanti'a dóna numai un'a, tabl'a regesca in M. Osiorheiu, si Esc. Sea dlu ministru de justiti'a, cărui'a legea citata ia incredintiatu otarirea in privinți'a introducerei ei in valôre, a otaritu ca din 1 Iuniu sa intre in putere de dreptu demandându-mi totu odata si mie specialminte a desfiintiă astadi, in ultim'a Maiu, in o sedintia publica si solenna acestă judecatoriă superiôre. Corespundendu acestui inaltu mandat nu potu a nu aruncă o reprimă scurtă asupr'a infiintării si a cercului de activitate a acestei judecatorii superiôre.

Cându dupa restituirea vechiei ordini la an. 1861 universitatea nationale sasésca iera-si incepă a funcționă că foru de apelatiune, vedura ômenii, ca acestă institutiune nu corespunde unei judecatorii superiôre dupa notiunea moderna, din dóna cause, antău pentru ca la alegerea deputatiloru la universitate nu se consideră califiatiunea de judecatoriu instantialu, a dóna, pentru ca universitatea intr'unu anu se adună numai de dóna ori pre putiene septamăni. In modulu acestă dar adóna instantia ținenea o parte mare din anu fieri, in care trebuia se fie stagnatiune in cursulu proceselor, chiaru si in cele criminale, ce nu avura fieri dela a. 1848.

Aici trebuia o modificare si ajutoriulu dintău era, ca unu numaru din membrii universității fura ținuti de comitele la olalta că judecatoriă ape-

lativa si asiă purcese mai usioru la desbracarea universității de vechiulu ei dreptu si la crearea judecatoriei superiôre presente; deôrece universitatea si altcum numai era aceea, ce a fostu mai înainte. In fapta era instanti'a a dóna in cause civile mai nainte magistratele si oficiolatele permanente; universitatea era mai fără exceptiune instanti'a a trei'a intre celelalte cinci instantie de pre atunci; pre lănga aceea mergea tôte recursule si tôte causelo penale directe la guvernulu țierei, ce era asemenea permanentu. In directiunea acestă juridictionale universitatea avea fără indoiéla atunci cu multu mai putiena insemnată, si ceea ce se facu la an. 1861, se facu prin decretu, retienendu-se in valôre legile austriace materiale si formale cu buna prejudecare si desfiintiandu-se judecatori'a superiôra c. r. din Sabiu. O subordonare a scaunelor sasesci sub judecatori'a apelativa séu tabl'a regesca din M. Osiorheiu de atunci inca era cu scopu, insă acestă prin decretu nu s'a pututu face si asiă trebuia ajutat in modulu mentionatu. Universitatea se facu ce nu era mai înainte, se facu aceea, ce nu era chiamata a se face, i se impusera drepturi si datorinție, cărora ea nu putea corespunde. Singura se simtiă neliniscita in positiunea sea si chiaru ea inca a conlucratu la infiintarea unei judecatorii superiôre permanente. Asiă se infiintiă-se judecatori'a acestă superiôra. In decursu de mai putieniu de siése ani ia succésu a-si castigă renume, carele nu pôte fi mai bun; ea e recunoscuta si cu totu dreptulu in decisiunile sele de prompta, impartiale si realminte la inaltimea sciintieloru.

Unu resultatu atâtă de frumosu se potu efep-tui numai prin conlucrarea tuturor membrilor acestei judecatorii superiôre. Multiamindu-ve asiă dăra Domni mei! atâtă in genere, câtu si specialminte fia-cărui'a in calitatea mea de presedinte alu judecatoriei superiôre in numele inaltulu regimu, in calitatea mea de comite insa, in numele cercurilor sasesci, pentru care acestă judecatoriă era competentă, ve avisezu totu deodată, ca inaltulu ministeriu regescu au ordinatu considerându acestă, ca lefele acelor membri ai acestei judecatorii supreme, cari in organizatiunea cea nôna nu s'a pututu pune iera-si in oficiu, asteptându dispozițiune nôna, de mâne incolo li se voru solvi lefile lor regulatu numai de jumetate, computându-se la timpulu seu in pensiune; o mesura acestă, ce in sine n'are nici o insemnată, cu respectu inse la alte bransio in casuri analoge e de o insemnată mare, deôrece praes'a sustatătore detrage a dese-ori amplotiloru disponibili intréga léfa.

E aprôpe întrebarea, ca pentru ce sa se desfiintieze acestă judecatoriă superiôra, de ôre-ca sub asemenea impregiurări s'a simtitu necesitatea infiintării ei, de ôre-ce ea a corespunsu tuturor cerintieloru pre deplinu, cari se putu-se pune unei astfelu de judecatorii superiôre si de ôre-ce pre lănga tôte acestea se ascepta o reorganizare a tuturor judecatoriilor dela 1 instantia incependu, dupa care pertractările verbale se voru introduce si pre la judecatoriile superiôre, cari atunci aru trebuî immultite, iera nu imputienate. A respunde detaiatu astadi la întrebarea acestă nu e chiamarea mea. Mi e destulu a intonă: ca legislatiunea țierei asiă a otaritu si prin urmare otarirea aceea trebuie esecutată. Numai in scurtu voiu sa resomez, ca e cunoscutu, ca dreptulu de mai înainte a universității nationale nu s'a pututu restabili nici la ani 1861, de ôre-ce nu mai era convenabilu cu tempulu presentu. Inca atunci se pusese ce-va non in loculu celorlora vechi, si neputendu-se nici acestă sustiené se infiintiă acestu foru de apelatiune, — dupa parerea mea nu din universitate, ci in loculu universității. Acestă sa si deosebi esentialminte de universitatea nationale

nu numai prin principiul stabilității, ci afara de acestă și prin principiul judecătorilor denumiți, pre cându universitatea se bazează pe principiul electorale. De-si in timpul de fatia nu mai e pentru juristi o cestiune, ca care principiu e mai bunu a alege pre judecatori seu a-i denumi totusi poporul si asiă si poporul nostru tiene mai multu seu mai putienu, la dreptulu de alegere si eu constatezu, ca universitatea se stradiu-se a sustiené si la acestă judecatoria superioare dreptulu de a alege pre judecatori; insa li se denegara, precum e sciutu pré inalt'a sanctiune si asiă se incredintia-se jurisdicțiunea judecătorilor alesi. Pre lănga aceea celu putienu astadi nu mai combate nici unu juristu validitatea principiului, ca fiindu jurisdicțiunea a statului, trebuie se fia totu odata si o institutiune a lui. Si asiă in modu logicu si consequentiu se o institueze si statulu prin legislativ'a sea, dupa cum se va pareă acesti'a bine si corespundietoriu. Ca acei domni din mijloculu nostru, cari au trecutu la judecatori'a noua superioare, se voru numeră intre cei mai bunu membri ai acesti'a, sum convinsu.

Eu le potescu succesu favorabilu in oficiulu celu nou. Pre acei'a inso, cari nu s'au transpusu i rogu că se nu privésca acestă, că o neincredere in calificatiunea loru de judecatori; căci fără nici unu scropulu culezu a dice, ca tocmai acesti'a se numeră intre cei mai calificati membri ai acestui foru.

Si deăa totusi s'a intemplat ca fără de privire la calificatiunea in officiu s'a luat altu ce-va in consideratiune, scimu ca si in anii 1849 si 1850 si si in an. 1861 n'a fostu altmintrea; si la asemenea schimbări radicale in sisteme si in alte statuti nu se intempla altmintrea.

Cu aceste dechiaru, dupa mandatulu in regimu acestă judecatoria superioare formalmente de inchisa si desfiintata, radicanu totu odata si acestă ultima siedintia.

Legea despre instructiunea poporului, art. XXXVIII.

Prin cercularele ministrului ung. r. de cultu si instructiune adresate atâtă către autoritățile scaunale, districtuale si comitatense, către liberele cetăți r. câtă si deosebitu către autoritățile bisericești s'a pornitu cu totu adinsulu executarea legi instructiunei publice poporale. Spre scopulu acestă, dupa încetarea r. guvernii se denumi de către r. ministeriu de cultu si instructiune cu datulu 30 Martiu Nr. 1622 directorulu supremu pentru cerculu scolaru alu Transilvaniei in persón'a d. Pál Sándor; se denumira si inspectori scolari si se provocara autoritățile de susu că se concurga cu dreptulu ce le da legea la alegere pentru infiintarea consiliilor scolastice inspectoriale, la care consilie vinu a fi reprezentate si confessiunile, cari fura provocate sa-si alega membri pentru acestu consiliu conformu punct. I alu § 125 din resp. lege. Aflămu deci mai întâiu neaperatu de lipsa a publică numită lege in tota estinderea sea:

Proiectu de lege

(a cum legea sancționată art. XXXVIII.) in obiectulu instructiunei publice din scôtele poporali, primitu in siedintiele casei deputatiloru tienne in 19 si următoarele dile ale lunei lui Novembre 1868.

Capu I. Oblegamentulu si libertatea instructiunei.

§ 1. Totu parintele seu tutorulu, intielegendu aici si pre acei'a, in a căroru casa pruncii se tienu de invetiacei in meseria seu de servitori casnici; suntu datori a-si dá pruncii seu pre cei de sub tutoratulu lor (incătu nu s'au ingrigitu despre educatiunea domestica seu prin vre-unu institutu privatu) la scôla publica incependu dela implinirea anului alu 6-lea alu etatei, până la implinirea anului 12 si respective 15.

§ 2. Insa pre lănga atestatulu medicului cercuale, scaunulu scolasticu comunale pôte sa dispenseze pre pruncii slabi trupesco seu sufltesce — dela detorintia de a umblă la scôla, pre unu tempu mai scurtu seu mai lungu.

§ 3. Cei ce patimescu de vre-o bôla lipicioasă seu de morbulu mintiei, nu altcum tempitii neinvetiabili suntu chiaru a se eschide din instituttele publice.

§ 4. De cum-va parintele (tutorele seu stapanulu) detiene pre discipulii obligati la scôla; e de a se face serioasă atenta la implinirea acestei detorintie. Si de cum-va instrumentele morali ce

servescu spre acestu scopu folosindu-se aru remané fără succesu, si obligatii la scôla si mai departe aru fi retienuti dela cercetarea acelei'a: parintele (tutorele seu stapanulu) care nu voiesce a-si implini detorintia acestă se va pedepsi in folosulu casei scolare in 1-a data cu 50 xr.; a 2-a ôra cu 1 fl.; a 3-a ôra cu 2 fl. si a 4-a ôra cu 4 fl. Si in casu cându nici a 4-a pedepsa n'aru fi destula pentru a face pre parinte (tutore seu stapanu) a-si implini detorintia: atunci respectivulu scaunu scolare se faca relatiune la autoritatea superioară scolare, care apoi pre sém'a copilului deobligatu inso retienutu dela umblarea la scôla pôte urgila la autoritatea comunale denumirea unui tutoru deosebitu.

§ 5. Casurile ce voru rectifică omissiunea se staverescu in ordinatiunea danda de ministrulu instructiunei publice.

§ 6. Parintii si tutorii suntu liberi sa-si crésca pruncii a casa seu in institute publice si private de ori-ce religione, nu altcum intr'unu institutu invetiatorescu din alta comuna.

Despre acestă inso parintii si tutorii trebuiescu se produca inaintea scaunulu scolasticu locale atestatu netimbratu: precum si autoritățile scolastice respective suntu detorie se grijésca, că astfelu de prunci sa se impartasiésca celu putienu de aceea instructiune, carea densii aru puté s'o primésca in scôtele poporali elementari publice, organizate conformu legi, si că sa fia instruiti până cându dureza anii obligati.

§ 7. Pruncii, cari invetia a casa, suntu detori sa faca esamenu inaintea respectiviloru invetiatori a cutărui institutu publicu corespundietoriu.

Capu II. Sfer'a si infiintiarea institutelor pentru instructiunea poporale.

§ 8. Institutele pentru instructiunea poporale suntu: scôtele poporali, elementari si superiori, scôtele civili si preparandiale.

§ 9. Institutele pentru instructiunea poporale suntu seu scôtele publice seu private.

§ 10. Institutele publice pentru instructiunea poporale se potu infiinti si sustiené in modulu staveritu prin lege atâtă prin confessiunile din patria câtă si prin societăți, privati, comunități si prin statu.

Capu III. Institutele pentru instructiunea poporale infiintate din partea confessiunilor.

§ 11. Confessiunile in tôte comunitățile, unde locuiescu credinciosii lor, potu infiinti si sustiené institute publice pentru instructiunea poporale, din propriile lor puteri; pentru infiintiarea si sustinerea astoru felu de institute potu luă in pretensiune si concursulu credinciosiloru lor in modulu si proportiunea determinanda de reprezentantii acestor'a dupa datin'a de până acum, in acele institute potu alege invetiatorii si profesorii, potu determină salariulu acelor'a, potu singuri defige cărțile de instructiune, si in privint'a sistemei si metodei de instructiune cu privire la dispasetiunile § 45 potu dispune sub conditiunile următorie:

1. Că in privint'a edificărei si strasformărei edificielor scolare se faca destulu ordinatiuniloru §-lui 27 a legi presente:

2. Că sa tienu in vedere si §-ii 29 si 34, mai departe 183 si 141 ai acestei legi, cari suna despre despartirea prunciloru de fete, despre numerulu invetiaceiloru instruindii prin unu invetiatoriu, despre capacitatea invetiatoriului si despre alte ocupatiuni.

3. Că in scôtele poporali obiectele de instructiune se fia celu putienu următoriele:

- doctrin'a religiei si a moralului,
- citirea si scrierea,
- calcularea din capu si cu cifre, si cunoscerea mesurătorielor din patria,
- gramatică,
- fisie'a si istoria naturale, cu privire la modulu vietiei si la tienutulu, de care se tiene cea mai mare parte a parintiloru prunciloru,
- geografi'a si istoria patriei,
- esercitii rurali (de câmpu), economice si de gradinaritu,
- scurta incunoscintare despre drepturile si detorintiele civili,
- cântarea,
- esercitii corporali si dupa potintia.

4. Că scôla se fia prevediuta cu table, globuri, mape si in genere cu cele mai necesarie instrumente instructiunali.

5. Că tempulu frecuentărei de preste anu alu scôtelor se fia pre sate celu putienu de optu, in cetăti celu putienu de nouă luni.

§ 12. In scôtele poporali superiori si in scôtele civili infiintate si sustienute de confessiuni afara de §-ii acestei legi, cari suna despre despartirea prunciloru de fete (§ 29) si despre numerulu invetiaceiloru instruindii prin unu invetiatoriu (§ 34) suntu de a se tiene si ordinatiunile, ce reguléza numerulu cursuriloru anuali ale scôtelor poporali superiori si ale scôtelor civili.

§ 13. Fia-care confessiune pôte infiinti si sustiené si preparandie (institute pedagogice) sub conditiunea, că preparandiele — pentru cultivarea practica a invetiaceiloru — se fia impreunata cu o scôla exercitatória (§ 85), ca in acele sa se propuna celu putienu acele studii si asiă de estinsu, dupa cum e ordinatu dupa acestă lege (§ 38) a se propune in preparandiele statului, că in fia-care anu sa se tienu in densele esamene publice, care au a se insciintiă ministrulu de instructiunea publica; in fine că pentru alumnii cultivati in acele sa se arangieze esamenele corespundietorie esamenelor descise in §-ii 102 si 103.

§ 14. Fia-care institutu confessiunale pentru instructiunea poporale sta sub supraveghiarea statului. Dreptu aceea dreptulu si oficiulu guvernului e:

- a visită din tempu in tempu prin organele sele si scôtele confessiunali;
- a veghiă cu rigurositatea că sa se satisfaca punctuale conditiuniloru cuprinse in §-ii 11, 12 si 13;
- a-si castigă convingere, ca ôre implinescu-si respectivele autorități confessiunali acea detorintia, că sa veghieze asupr'a inlocărei sigure a averei scolare, si asupr'a folosirei acelei'a spre scopulu defiptu;
- pre calea respectivelor autorități confessiunali a-si castigă date statistice despre scôtele confessiunali.

§ 15. De cum-va autoritățile principale ale confessiuniloru nu voru implini conditiunile cuprinse in §-ii 11, 12 si 13 nici dupa a trei'a admonitiune data in câte o jumetate de anu din partea guvernului: guvernulu pôte ordină infiintiarea scôlei comune; si comun'a e indreptatita a luă sub darea scolare determinata prin lege si pre acele confessiuni, care nu potu seu nu suntu in stare nici dupa a trei'a admonitiune a implini in privint'a scôtelor confessiunei lor conditiunile cuprinse in paragrafiu amintiti.

Capu IV. Institutele pentru instructiunea poporale infiintate de privati si societăți.

§ 16. Individi privati si societăți inca potu infiinti scôtele poporali elementari si superiori, scôtele civili si preparandie, deca

a) individi privati suntu prevedinti cu diploma pentru cursulu de instructiune ce voiescu a-lu deschide, seu prin activitatea lor pre acelu teren si-au câstigatu recunoscintia comună, si dupa scirea guvernului;

b) societățile, ce dupa statuttele aratate guvernului s'au constituitu anume si pentru acestu scopu.

§ 17. Aceste institute voru fi publice, de cumv'a respectivii intru constituirea institutulu infiintandu si in planulu de instructiune alu aceluia, care inainte de deschidere celu pucinu cu o luna are alu aterne pre calea consiliului scolaru cercuale inaintea guvernului, voru satisfice tutnroru acelor recerintie, care suntu staverite de acestă lege pentru institutele comunali si de statu corespundietorie.

§ 18. Potu se infiintieze inso si institute private, in care casu — celu pucinu cu o luna mai inainte au a insciintiă guvernulu pre calea consiliului scolaru cercuale despre acestă dorintia a lor pre lănga aratarea organizărei si a planului de instructiune a institutulu.

§ 19. Fia care astfelu de institutu privatu trebuie in privint'a studiiloru proponende si a estinderei acelor se cōrespunda acelor institute publice, care voiesce a le suplini.

§ 20. Si in astfelu de institute private au a se tiene esamene publice, a căroru diua e a se

face cunoscuta inspectorului școlarii districtuale și școlarii locale cel puțin cu o luna mai înainte, că sa se poată infaciosa respective sa se poată prin altul reprezenta la acela esamenu.

§ 21. Institutelor instructionali private escelente și în urmarea relațiilor foarte necesare, guvernul le poate întinde ajutorul moral și materiale.

§ 22. Din contra, în cazul cându dispusețiunile acestei legi nu s'au poté țiené, seu deca guvernul va veni la cunosciintă unora rele morali, pre calea consiliului școlarii districtuale, poté ordina investigațiune, și conformu rezultatului aceleia poté și închida institutul; ba în casu extraordinariu poté suspenda activitatea respectivului institut înca și înainte de decursul investigațiunei.

Capu V. Institutele comunale pentru instrucțiunea populară.

§ 23. În comunele unde confesiunile nu țin școlă populară corespunditoria ordinațiilor acestei legi, precum și în altele casuri determinate în această lege, — comună e îndatorată a înființa institutele necesare pentru instrucțiunea populară.

§ 24. Acele școli, care sunt înființate de comune în acestu mod, sunt institute publice, pre semnă pruncilor locuitorilor comunali fără destingere de religieune.

§ 25. În genere nu se privescu de școli confesionale acele institute, care se sustien din averea și veniturile comunale prin tot locuitorii comunei fără distingere de religieune.

În privința acelor școli confesionale, care până acum s'au fostu sustienute din averea și venitul comunității, — i sta în liberă voia respectivei comune, a sustiené și mai de parte usulu de până acum; în acestu casu însă ajutoriul are a se împarti între școlile de diferite confesiuni în proporțiune dreaptă, și nu se poté detrage nici dela școlă confesională, până nu se desființieze și în privința celorlalte școli confesionale.

§ 26. În comunități de religiuni diferite, de și sunt capaci singurările comune a sustiené școli populare corespunditorie acestei legi, totuși venindu la aceea convingere, ca cu poteri comune potú sustiené școli comune în statu mai înfloritoriu, pentru a cărora sustienere potú loá în pretensiune ajutoriul întregii comune, ba și alu statului: deosebitele școli confesionale se potú striformă în școli comune. Școlă comună unită în acestu mod va deveni o școlă perfectă comună, asupră cărei se estindu toate ordinațiile acestei legi, care suna depre școlile comunale.

§ 27. Edificiile școlare edificande din nou au sa se redice în locu sanetosu, se fia uscate și amesurate numărului pruncilor (numerandu pentru o sală 60 de prunci și pentru fia care pruncu cel puțin unu locu de 8—12 urme □) se fia proviedute cu unu numeru îndestulitoriu de sale de instrucțiune largi, luminoase și usoru de ventilatu.

§ 28. Autoritățile școlilor populare, organele confesionale, comunale, comitatensi și guberniali sunt într-o formă îndatorate a întrebuintă toate instrumentele ce le stau sub dispusețiune, că și edificile, — ce sustau de presente, încatu nu corespundu recerintielor amintite în paragraful de mai înainte — de locu ce se poté sa se striforme prin confesiuni seu comunități corespunditoriu recerintielor amintite.

§ 29. Pruncii și fetele sunt a se instrui deosebitu, și încatu se poté în sale deosebite.

§ 30. Comună e deobligată a provedé școlă cu globulu pământului, cu mape, cu table, cu deseme din istoria naturală și cu toate instrumentele necesare într-unu numeru corespunditoriu.

§ 31. Pruncii, cari și arala seraciă, capela dela școlă cărți și alte instrumente de instrucțiune gratisu.

§ 32. Comună e deotore a câștigă cărțile și instrumentele necesarii la instrucțiune în fiecare an înainte, și conformu necesității a le împarti între școlari prin invetatori, cari au a duce despre această socota. Pretiulu acestora cărți și instrumente se incaséza de odata cu didactulu.

§ 33. Despre salarisarea invetatorului — în întielesulu acestei legi — se ingrigesce comună.

§ 34. Una invetatoriu de regula nu poté instrui mai multu de 80 de invetiacei. În casuri extraordinarie poté dá licenția respectivă autoritate școlare mai înaltă.

§ 35. Sarcinele școlilor populare în primă linia le potă comună, care spre acestu scop poté aruncă dare deosebită pre totu civele și posesorulu din sinulu seu care se țiene de densă. Acestă dare inse nu poté trece preste 5% a dărei regulate.

§ 36. Acei membri și posesori comunali, cari sustien o școlă confesională corespunditoria recerintielor acestei legi, sunt numai într-o atâta îndatorati a concurge la sustienerea școlii comunale, încatu aceea sumă, cu care concurge spre sustienerea școlii lor confesionale în bani seu în naturale, nu ia în pretensiune cinci percente dela suță dărei lor directe.

§ 37. Asia posesiuni de puste și estravilane, care forméza o deosebită comună de contribuțiune, inse nu au școlă populară corespunditoria recerintielor legali și spre înființarea acestor a conformu §-lui 44 nici nu se potú îndetoră, sunt a se împreună prin respectivă autoritate judeciale cu o comună vecină, și sunt îndetorate a portă sarcinele acelei școle în întielesulu §-lui 35.

§ 38. Fiecare comună, care înființieze în întielesulu acestei legi școlă, e îndatorată a înființia fondul școlarii în posesiune imobilă seu în bani, și în câtu e posibilu a imultă acestu fond din anu în anu.

§ 39. Pentru imultirea acestei averi funduale școlare, — acolo unde se va întemplă comasarea de acum înainte, cu ocașiunea acestei în favoarea școlii populare înființate seu înființande se va deosebi cel puțin a suță parte din pământulu comunu împartiendu.

§ 40. Darea aieptată în întielesulu §-lui 35 și venitul averi funduale înființate conformu §-lui 38 se folosesc numai spre edificarea și sustienerea școlii comunale.

§ 41. Venitul părții deosebite — spre scopurile școlare cu ocașiunea comasării — din teritoriulu comunu conformu ordinațiilor §-lui 39, în comunele unde nu esista școlă comună se poté folosi spre ajutorarea școlii seu școlilor confesionali corespunditorie recerintielor legii. În acelu casu, cându în astfelu de comune s'au înființia mai tardiu școlă comună, sierbesce de direcțiune § 40 alu acestei legi.

§ 24. Edificarea și sustienerea edificiilor școlare și a casei invetatoresci compete comună.

§ 34. Dece comună arata, ca nu e în stare a produce întregă potere materiale pentru înființarea și sustienerea institutelor de instrucțiune populare necesare conformu acestei legi, pre calea autorității respective poté recurge la statu pentru ajutorare. Ministrulu instrucțiunei publice ajutara comună recurentu din sumă bugetului statului votată spre acestu scop.

(Va urmă.)

R o m a n i a.

Cetimu în diariulu „Adun. Nat.“ următoarele: Ministrulu a prezentat în desbaterea camerei unu proiectu de lege pentru modificarea armelor țierei. Motivele în spriginulu acestor modificări sunt parte din respectulu istoricu, parte din alu artei eraldice. Noulu proiectu intrunesc pre lângă acestea însemnate îmbunătățiri estetice.

Dupa noulu proiectu se aduc modificări interne și externe. Scutul cu smaltele și secțiunile seale a primitu modificări estetice și corecțiuni eraldice însemnate. Armele externe, timbrulu, suportatorii, tenanții, banierile, cordelierele, asediarea diviziunii și a ornamentelor de demnitate, au primitu și ele îmbunătățiri. Femeia dela suportu a fostu înlocuită de unu alu doilea leu, și în locul diviziunilor opuse în cele patru secțiuni ale scutului, a zimbrului și vulturului, s'au dispus mai în conformitate cu preceptele eraldice, pre linie orizontale în secțiunile superioare: Vulturulu cu crucea în gura alu Munteniei și Zimbrulu cu stelu în frunte alu Moldaviei. Lera în cele două secțiuni inferioare, la stângă, leulu Craiovei, și la dreapta cei doi delfini ai Moldovei amintindu posesiunea Mărei Negre. Lună și soarele din scutul vechiu nu s'au pestratu în scutul nou, de-si justifică această omisiune consideratiuni estetice; și câtu pentru luna și consideratiuni de prejudicii, noi totuși o regretăm, căci ele constituiau armăria noastră de pretensiune împreună cu leulu dacicu. Poté ca în scutul vechiu acestea constituiau armele a enquerre, cum se dice în eraldică pentru armele ce au trebuința de escheciune, nefi-

indu dopa preceptele artei, totuși din cauza ca sunt comune. Ardelului, amu fi doritu conservatiunea lor.

În noulu scut armele de hohenzollern conservă mai totu aceeași pusețiune ca în scutul monetelor noastre de aramă. În privința celor doi lei din armele esteriore amu avé de observatu, ca deca ne impacăm multu cu supresiunea femeii Dacia felix, de pre medalii: noi amu fi doritu reprezentarea primei verste a țierei, a Daciei, prin unulu din acei dragoni seu balauri ce insociau ostirile dacice, cum i descriu scriitorii și cum se vedu pre insăsi columnă lui Traianu. Leulu ramas atunci aru reprezentă mai bine primă restauratiune a românilor în imperiulu romano-bulgaru.

Ne impacăm multu cu revenirea la Vulturulu cu crucea în gura tradiționalu alu Montenilor, căci elu reprezenta mai bine restauratiunea a două sub Radă Negru.

În curendu cameră va sa se ocupe cu desbaterea acestei legi, care se ascépta cu urgentă, din cauză baterii monetei.

Domnulu ministru de justiție a prezentat Camerei proiectulu de lege pentru modificarea a câtorva articoli din legea curții de casatiune. Domni se propune ca secțiunea civilă și penală se poté pre viitoru numele de întâia și a două în interesulu ne întârzierii judecătorei, și pentru că ună din secțiuni avea în trecut puțin de lucru. Domni se propune ca pre viitoru acestea două secțiuni se judece procesele astfelu că ambele se fia egalmente ocupate. D. Ministru mai propune ca, spre a nu se mai împedica justitia, fiindu ca adese nu se poté intrunî curtea în secțiuni unite din lipsa de membri, sa se complete curtea în asemenea casu din membri trasi la sorti din curtea de apelu. Această mesura aflăm ca nu pré impaca pre unu din D-ni deputati, cari nu vedu acele-si garanții pentru justitia data de membri înati de la curtea de apelu cari sunt amovibili. Poté se aiba dreptate, dar dreptate are D. Ministru cându cauta unu mijlocu prin care se asicureze neîntârzierea dreptății pentru ceice o solicita. „Adun. Nat.“

Cetimu în „Monitoriu“:

În ziua de 10 Maiu s'au adunatu, dopa dorința în Sele Domnitorului, și prin ingrigirea dlui ministru secretariu de statu la despartimentulu cultelor și alu instrucțiunei publice, că vre-o 1800 elevi de ambe sexe din școlile primare la Grădina Botanică de lângă palatul dela Căroceni, unde li s'au fostu preparatu, ca și în anul trecut, cu cheltuiela din caseta Mariei Sele, unu prânzu, de către administratiunea asilului Elena. Maria Sele Domnulu, înocitu de augustulu seu frate, principele Leopoldu, a binevoitu a visita pre la orele 4 și jumătate dopa amédi această adunare a junimei școlare.

I. S. Domnulu a adresatu cuvinte binevoitoare directorilor prezinti ai școlilor, și, cu viola interesu ce-lu arata necontenitu pentru invetiamentulu publicu, s'a informatu cu amenuntulu despre toate împrejurările relative la buna stare a acestor asediamente.

Școlă normală, cu menirea ei d'a formă invetatori buni pentru sate, a atrasu asemenea binevoitorea atentiune a Altetiei Sele principelui Leopoldu, care a cerutu dela directoriulu acestei școle detaieri de totu felulu asupră organizării și administratiunei acelu institut. Elevii au executatu imnul Mirele României sub conducerea dlui profesor Carpu și, dopa ce II. LL. au visitatu mesele elevilor, adresându copiilor câte unu cuventu binevoitoriu, au parasitu grădina pre la orele 6 s'era, înocitu de cele mai entusiaste aclamări ale elevilor, parinților și profesorilor.

Nr. 66. Seria IX.

Insciintiare.

Subscrișă direcțiune; avendu în vedere împedecările neîncungurate și pre nesciute întrevênite, cari facu absolutu imposibila realizarea numărului agende ce privescu la pregătirile trebuințose pentru adunarea generală din anul acestu, în siediția de astadi au dispusu: că terminulu ce se defipse pre 2/14 Iuniu a. c. pentru ținerea adunării generale „sa se amâne pe 1 Septembrie a. c. st. nouă“, care terminu se prevede a fi cu multu mai folositoriu afacerilor Asociatiunei, și mai alesu din acelu punctu de vedere:

căci partea cea mai mare dintre respectivii domni colectanți ai Asociației — nici în urmărea repetițiilor provocări de acea facu — „n'au raportat despre rezultatul împedirii și încasării restanțelor cu cari sunt detori membrii Asociației noi, — prin urmare acei respectivi dd. colectanți voru avea timp de ajuns pentru a împlini detorințele insarcinării, și a sucurge cu spriginul lor spre lămurirea și deslegarea acelei cestiuni vitale fatia cu asociațiunea noastră.

De altminterie, precum sortitură loteriei filantropice împreună cu petrecerea de saltu naționalu (balu) asiă preste totu întreprinderile și lucrările direcțiunii voru fi cu multu mai perfecte, și încornate de unu rezultat mai favorabilu în interesulu asociațiunii noastre.

Despre ce subscrisă direcțiune grabese a înscinții pre on. publicu rom. și cu deosebire pre totu OO. membri ai asociațiunii, cu acea observare: ca din partea acestei direcțiuni s'a făcut deodată și acea dispozițiune: „ca sortiurile loteriei filantropice și biletele de balu“ determinate pentru diu'a prima a adunării generale, ce au fostu conchiamată pre 2/14. Iunie a. c. „s'a se privească de valide nu — mai pentru nou defiptulu terminu alu adunării generale; adeca: pre 1. Septembrie a. c. st. nou“ cându cu ocașiunea petrecerii de saltu naționalu se va executa și acea sortitură.

Datu din ședința extraordinară ținută în Aradu, 23 Maiu nou 1869.

Diracțiunea asociațiunii naționale pentru cultura poporului român. *)

Presedinte substitutu:

Demetriu Bonciu m. p.

Petru Petroviciu, m. p.
notariulu asociațiunii.

Varietăți.

Convenirile colegiale ale românilor din Brasiovu s'au serbatu Duminec'a trecu. Invidiamu dara în unu modu nobilu pre Brasioveni pentru petrecerile lor, ce contribuescu la dezvoltarea culturii; nu pricepem însă pentru ce ascundu cu atât egoismu petrecerile lor, că sa nu aște și ceea-lta lume românească și neromânească ce-va despre densesle? Unde sunt atâta bărbați de literă și de pēna s'au condeiu căți sunt în Brasiovu, sa nu se aște cine-va sa scrie deca nu tratate despre cestiuni politice, sociale etc. etc. celu puțin o notitiă despre producțiunile de însemnatate de acolo? Deca va petrunderi în publicu numai scirea despre producțiunile de „musici declamatorice“ și nu va avea o cunoștință mai instructivă, esemplulu Brasiovenilor în direcțiunea acēst'a rămâne unu ce locale și tiernuritu la o placere interesată.

Sabiulu, de unu tempu încōce e forte desu cercetatu de câte unu trasnetu. Abiă voru fi trecutu două septamāni de au lovit în casarm'a cea mare; mercuri după amēdi au lovit a două ora în aceeași casarmă. De ambe orele însă a scapatu numai cu unele vatămări neînsemnate.

În 1 Iunie c. n. s'a deschis Tabl'a regēscă cea nouă în M. Osiorhei.

Vice-regele Egiptului se aște până ieri în Viena. De aci calatorescu la Pest'a.

D. dr. Iosifu Galu e numitu adjunctu notariulu la secțiunea de casatiune a curiei reg.

Alalta-ieri vedurāmū o epistolă care se trimisesse din Valcanu la 9 Aprilu a. c. către tipografica archidieceșană, (insarcinată cu 4 fl. v. a.) După ce fu purtată prin Croația și Slavonia se se retransmise la Valcanu cu observarea: Sabiu în Slavonien unbekannt daher retour (Sabiu e necunoscutu în Slavonia de aceea (epistolă) înapoi). În fine în 20 Mai a sositu la Sabiu epistolă, la loculu destinat pentru dens'a.

Maialele de Mercuri serbatu de junimea dela Gimnaziulu de stat a avutu puțin noroc. Mai tota diu'a a ploatu; și pōte închipui omulu ce petrecere a putu fi acolo.

Despre administrațiunea justiției. În 29 Maiu a depus ministruulu respectivu două

proiecte de lege în obiectulu de mai susu. Unu proiectu tratēza despre exercitiulu puterii judeciale și altulu despre răspunderea judecătorilor.

Honvėdi. După cum se scrie din Pest'a cam la 100 de inși (honvėdi) formēza o bataliune de instrucțiune și dens'a și a începutu exercitiile.

În Clusiu este înrolare voluntaria la garda în 3, 4, și 5 Inu.

Despre pregătirile pentru conferința s'au adunarea catolicilor ne aduce „G. Tr.“ o depesă telegrafică din care se vede că Lugosienii gr. cat. uniți nu au voia a luă parte la adunare. Vom vedē urm'a!

Federatiunea țiene o prelegere lungă Eppului Szilagy, dara de asta data totu afla de bine a luă parte la adunarea catolicilor.

Contele Ed. Grotta publică o rectificare a istoriei cu căni cari cumpărau pâne și frânsele pe nimica și spune că nu sunt adevărate cele ce se scriaseră despre socra sea dōmnia contesa; cu deosebire puscaturile au fostu numai nise semnale de necesitate, prin cari a vrutu să dea de scire că se afla împresurată de o pacoste. Asiă faci și corabiarii pre mare cându vedu că li nai'a amenințată, dau salve de tunuri, că deca vre o alta naiă va fi aprōpe sa-i mērga într'ajutoriu.

Camera Romāniei în lips'a de alte cestiuni mai urgente s'a apucatu de modificarea armelor (marci, pajurei) țierei.

Anticități romāne. În camramidari'a din Bud'a-vechia (Aquincum) s'au descoplatu mai multe petri cu inscripțiuni romāne, între aceste și o tablă de marmure cu lungime de 11", latime de 5 1/2", grosime de 2 1/2", lărgimea cadrului 6"; are inscripțiunea următoare: MARTI SACRVM. CLA. MARTINVS AQVILIF. LEG. IIA) literele au o mărime de 14". Pre tablă se vede a fi fostu asiediată statu'a dieului Marte, degetele piciorilor încă se vedu. — În Transilvania la Clusiu s'a aflatu unu stălp cu înălțime de 3' 3 1/2", grosimea mijlocului 1' 4" prismă adornată cu pupi de rose 1' 7 1/2"; pre o latură se vede inscripțiunea următoare: I. O. M. (P)RO SALVTE (C) IVL CON-(S)TANTIS. ONF. T. C. IVL MARCVS V. S. L. M. (E de însemnatu că în loculu punctelor din inscripțiune, în originalu se afla tăiate frunze de acanthu). Jovi Opimo, Macsimo. Pro Salute Caji Julii Constantis. (literele: O n f t voru însemna relațiunea radiciorului mon. către Cajo Iuliu) Cajo Iulius Marcus. Votum Solvit Lubens Merito. Umele unei căli romāne se vede în lungime de doi stăngeri. Se crede, că în loculu Clusiu de adi aru fi fostu asiediată un'a colonie romāna dintre cele mai de frunte. (d. Anunc. Arceol) „Fed.“

Pinacoteca din Iasi a fostu vizitată în diu'a St. Pasci de I. Sea Domnitorulu și augustulu s'au frate, care au rămasu acolo timpu de trei ore. Mai alesu principiile Leopoldu, fiindu însuși pictor, s'a interesatu forte multu de toate tablourile. I. D. Domnitorulu a binevoitu a exprima mulțămiriile sele pentru progresulu ce a observatu la acēstă scōla. — „Cur.“

Tranida poema epică de d. Bolintineanu a esitu în partea primă de suptu tipariu și se afla de vendiare la „Albin'a Pindului“ cu 3 douedeceri.

(O s p e r a r u). Diuăriele vieneze spunu că în portulu de la Triestu a sositu unu chitu mare. Consiliulu comunale, prevenindu periculu, a întredisus cetățienilor de a se scaldă în liberu, iera pentru prinderea ospelii nechiămatu s'a scrisu unu premiu de 200 fl. v. a.

Consumarea de sare în Ungaria. În an. 1867 s'au consumatu 2,033.602 centenarie de sare, la a. 1868 244.199 c., în 1867 monopolulu suțrăgundu se spesele sărei, a obținutu unu venit corat de 10,836,268 florini, iera în a. 1868 numai 9.630,218 fl. De si în a. 1868 s'au consumatu cu 210,597 cent. mai multa sare, venitulu a fostu cu 1,206,050 fl. mai micu, ce-si are caus'a în pretulu celu moderatu alu sărei și în spesele cele mai mari ale regalelor. Dela începutulu an lui 1862 până la finea an 1868, asiă dara în șapte ani, s'au consumatu în intrulu țierei 14,258,548 cent. de sare. Impartindu-se cantitatea numita între cei 15 milioane de locuitori, resulta că fie-care persōna a consumatu în a. 1867 13 1/2 ponti de sare, iera în a. 1868, 15 p.

Adunarea protestanților în Worms se ținē în 13 Maiu. De fatia erau

la acēstă adunare preste 20000 straini. Desbaterile au decursu în biseric'a Sāntei treimi. Reprezentate au fostu acolo Germani'a intrēga, Austri'a și Franci'a. Referentulu Schenkel accentuēza lips'a de organizațiunea poporului protestanticu, până cându are de a se luptă cu năsuințele Romei. După ce vorbescu mai multi inși se face următoarea declarațiune:

Adunarea protestanților protestēza contra presupunērii din „epistolă apostolică“ dela 13 Septembrie 1868, că protestanții sa se întōrca în comunitatea bisericii romano-catolice, arata că cauzele principale a scisiunei religioase sunt în loculu dintăiu rătăcirile ierarhice, cu deosebire spiritulu și activitatea ordinului lesuitilor, și în fine dechiara că toate năsuințele fondate pre o putere ierarhică a preotiei și pre o dominațiune exclusivă a dogmelor, în biseric'a protestanta sunt negatiune a spiritulu protestanticu și punte către Rom'a.

Declarațiunea acēst'a s'a mai cetitu odată în piața și apoi s'a cântatu cântarea lui Luther de încheiere.

(Bani de brondiu) Foiele ne spunu, că în Angli'a de la începutulu anului venitoru nu se voru mai tăia bani de arama ci de brondiu.

„Albin'a“ nu ne mai vine dela nr. 48 încōce.

Din părțile Mercuri se spune că a batutu pētr'a, cu deosebire se dice că au patimutu viile din apropierea Secasiului (apa), căci povoiulu s'a trasu pre Secasiu în susu. Mai multu se dice că a patimutu viile Apoldului romānescu.

(Concertu americanu.) În Bostonu din Americ'a se arangēza acum'a unu concertu precum n'a mai fostu înainte. Cātece naționale americane voru fi parte cântate de 20.000 copii, parte executate ca simfonie cu acompaniamentu de clopote și de bubuitulu tunurilor, ce se voru dirige prin electricitate. Un'a sută de ferari s'au angajatu pentru acompaniamentulu corului țiganilor din oper'a „Trovatore“. S'a începutu și construirea unui amfiteatru, în care voru avea locu preste 50,000 persōne. — Asiă ne istorisescu diurnalele straine, și deca scirea acēst'a este adevărată atunci de siguru întreprinderilor acēstui concertu voru angagiă și cāteva sute de doctori spre a cură după concertu spectatorii la care a suferitu audiulu lor. „Fed.“

34-1 EDICTU.

Ioana Marcu d n Lepindea Comitatulu Cetatei de balta care de 5 ani cu necredința parasindu-si pre legiuitulu seu barbatu Nicolae Henti'a dela Idiciu totu din disulu comitatu, si au pribegitu în lume, prin acēst'a se citēza că în terminu de 6 luni de dila dela datulu de fatia sa se presentēdie înaintea subscrisului foru matrimoniale cu atāt'a mai tare, căci la din contra se va decide procesulu matrimoniale asupra-i pēritu și în absenti'a ei la întielesulu SS. canōne a bisericiei nōstre gr. or.

Alm'a, 21 Maiu 1869.

Scaunulu protop. gr. or. alu tractului Tarnavei de susu.

Ioanu Alm'asiannu,
Protopopu.

35-1 EDICTU.

Nicolae Pandrea din Zoltanu Comitatulu Albei superioare acum trecuti 4 ani cu necredința parasindu-si pre legiuit'a sea socia Ioan'a Medrea cu unu pruncu micu în bratie din comun'a Vidacutulu romānu, Comitatulu cetatei de balta, fără a se sci loculu petrecerii densului, este citatu că în terminu de 6 luni de dila dela datulu de fatia sa se presentēdie înaintea subscrisului foru matrimoniale, căci la din contra se va decide procesulu matrimoniale în contra-i urzitu și în absenti'a lui la întielesulu SS. canōne a bisericiei gr. or.

Alm'a, 21 Maiu 1869.

Scaunulu protop. gr. or. alu tractului Tarnavei de susu.

Ioanu Alm'asiannu,
Protop. gr. or.

Burs'a de Vienn'a.

Din 23 Maiu. (4 Iun.) 1869.

Metalicele 5%	61 95	Act. de creditu	293 60
Împrumut. nat. 5%	70	Argintulu	121 75
Actiile de banca	750	Galbinulu	5 86 1/2

*) Sunt rogati să celelalte onorate redacțiuni ale diuărieilor naționale pentru bunăvoința de a reproduce înscințierea acēst'a și în colōnele lor.